

Izvešće o sudjelovanju na ENQA Generalnog skupštini

(26. i 27. listopada 2017, Aktivnost 1.6.1)

Na skupštini sudjelovale:

Dr. sc. Vesna Dodiković Jurković

Mr. sc. Sandra Bezjak

Izvešće sastavile:

Dr. sc. Vesna Dodiković Jurković

Mr. sc. Sandra Bezjak

Uvod

AZVO kao punopravna članice ENQA-e redovito sudjeluje na sastancima u organizaciji ENQA-e. Jedan od sastanaka koji ENQA organizira na godišnjoj razini je i sastanak ENQA-ine Generalne skupštine na kojoj se razmatraju određena pitanja od zajedničkog interesa i donose zajednički zaključci.

Sastanak ENQA-ine Generalne skupštine prilika je da se razmijene iskustva i informacije o trendovima u osiguravanju kvalitete, a jedna od aktualnih tema svakako je i primjena nacionalnih kvalifikacijskih okvira u osiguravanju kvalitete te su s tog aspekta prikupljene informacije važne i za određivanje daljnjeg smjera u provedbi Hrvatskog kvalifikacijskog okvira.

ENQA-ina Generalna skupština održana je u Sevresu, u Francuskoj 26. i 27. listopada 2017. g. i na noj su kao predstavnice AZVO sudjelovale dr. sc. Vesna Dodiković Jurković, zamjenica ravnateljice i mr. sc. Sandra Bezjak, pomoćnica ravnateljice.

Više informacija dostupno je i putem ENQA-ine mrežne stranice <http://www.enqa.eu/index.php/events/8th-enqa-general-assembly-26-27-october-2017-sevres-france/>.

Donje Svetice 38/5
10000 Zagreb, Hrvatska
T + 385 1 6274 811
F + 385 1 6274 814
E sbezjak@azvo.hr
W www.azvo.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Četvrtak, 26. listopada 2017. Prvi dan ENQA-ine Generalne skupštine

Tijekom prvog dana skupštine održano je plenarno predavanje o promjenama koje se događaju u visokom obrazovanju što ujedno predstavlja i izazov za samo osiguravanje kvalitete visokog obrazovanja te utječe na smjer njegova razvoja. Iako je gotovo nemoguće predvidjeti u kojem će sve smjeru te promjene ići, pitanje osiguravanja kvalitete ostaje i dalje aktualno, ali u pronalasku odgovarajućeg modela treba razmišljati globalno i pratiti globalne trendove te u tom smjeru umrežavanje svih uključenih u osiguravanje kvalitete i aktivna razmjena iskustava i primjera dobre prakse imaju ključno značenje.

Tijekom prvoga dana održana je i vrlo zanimljiva poster sekcija na kojoj su predstavljeni poster i nekoliko agencija, članica ENQA-e u kojima su one prezentirale svoja iskustva u osiguravanju kvalitete i to najvećim dijelom nove modele koje koriste u svojem radu. Neke od posebno zanimljivih postera ističemo u nastavku.

Belgijska agencija AEQES predstavila je poster u kojemu je prikazala svoja iskustva i aktivnosti u primjeni ESG standarda 3.4. koji se odnosi na tematske analize. S obzirom da je ta agencija radila na programskim akreditacijama, tematske analize bile su u prvom koraku izrađene po područjima znanosti, a potom su izrađivane metaanalize koje su nastojale prikazati određene trendove na razini cijeloga sustava visokog obrazovanja. Inače, pitanje tematskih analiza je jedno od pitanja o kojemu se dosta razgovaralo i očito je da postoji potreba za dodatnim učenjem u tom segmentu posebice što bi to točno značilo izraditi kvalitetnu tematsku analizu.

Preporuka za AZVO: predlaže se posjetiti AEQES agenciju koja je prepoznata kao primjer dobre prakse u izradi tematskih analiza.

Estonska agencija EKKA predstavila je poster u kojemu je prikazala njihov novi model institucionalne akreditacije. Zanimljivo je da ova agencija prelazi sa programske klusterske akreditacije na institucionalnu akreditaciju u kojoj će posebno razmatrati segment upravljanja, učenja i poučavanja, znanstvene djelatnosti i doprinosa društva. U sklopu te institucionalne akreditacije razmatrat će se i uzorak programa prema *risk based* modelu.

Preporuka za AZVO: predlaže se posjetiti EKKA agenciju i naučiti više o ovom modelu koji predlažu jer u velikoj mjeri ima sličnost s predloženim novim modelom reakreditacije koji se počinje primjenjivati u Hrvatskoj. Posebno ostaje aktualno pitanje kao u tako obimnim institucionalnim akreditacijama ocjenjivati kvalitetu samih programa te se sa sličnim izazovima susreće i AZVO.

ENQA radna grupa koja je radila na promišljanju osiguravanju kvalitete online studija, a u kojoj je sudjelovala i AZVO, izradila je poster u kojemu je prikazala

Donje Svetice 38/5
10000 Zagreb, Hrvatska
T + 385 1 6274 811
F + 385 1 6274 814
E sbezijak@azvo.hr
W www.azvo.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

što treba uzeti u obzir pri provedbi ESG standarda prvoga i drugoga dijela kada su u pitanju online studiji. Zanimljivo je da su pri tome uključeni praktički svi prijedlozi koje je iznijela AZVO, a do kojih je došla tijekom prvih iskustava u akreditaciji online studij npr. e-learning treba biti dio institucijske strategije i politike osiguravanja kvalitete, ishodi učenja koji se steču ovim oblikom ne smiju se razlikovati od onih stečenih klasičnim načinom te završeni studenti trebaju dobiti odgovarajuću diplomu, institucija mora imati odgovarajuće resurse za provedbu online nastave, nastavnici trebaju biti educirani za takve pedagoške metode, studenti moraju imati odgovarajuću podršku jer je uočen velik drop-out na takvim studijima, preporuča se dodatna metodologija i dodatni kriteriji za vrednovanje online studija te koristiti eksperte koji imaju iskustva u online poučavanju.

Preporuka za AZVO: predložiti izmjene Zakona o osiguravanju kvalitete na način da je vrednovanje online studija u nadležnosti AZVO i da se u tom vrednovanju primjenjuju ESG-ji te dodatni kriteriji specifični za online učenje (za sada su to kriteriji Nacionalnog vijeća koje je potrebno dodatno doraditi.)

Primjer francuske HCERES agencije osvrnuo se na iskustvo koje su prošli pri ENQA vrednovanju u cilju obnove članstva. Istaknuli su slične spoznaje do kojih smo došli i u AZVO primjerice kako je važno sustav osiguravanja kvalitete prilagoditi specifičnom nacionalnom kontekstu, stupnju razvoja sustava, veličini i strukturi sveučilišta, zakonskim posebitostima i sl.

Preporuka za AZVO: aktivno pratiti daljnji razvoj procesa vrednovanja koji provodi ENQA i aktivno predlagati unaprjeđenja tog procesa. U izradu akcijskog plana i pri izvješćivanju o njegovoj realizaciji kontinuirano isticati specifičnosti nacionalnog konteksta.

Finska agencija FINCHEC predstavila je novi ciklus audita. Budući su finska učilišta prošla dva ciklusa audita i provela niz razvojnih poboljšanja FINCHEC je želio razviti novi model koji bi bio stimulativan za visoka učilišta, a ujedno priznao dosadašnja razvojna postignuća i uvažio autonomiju visokih učilišta. Zanimljivo je da finska visoka učilišta u procesu audita imaju slobodu u prezentaciji vlastite institucije na način da ne moraju izraditi klasičnu samoanalizu već imaju potpunu slobodu načina na koji se žele prezentirati povjerenstvu, npr. mogu snimiti film o visokom učilištu. Eksperimentiranje i kreativno djelovanje se potiče i kroz uvođenje *bench learninga*. Visoko učilište bira organizaciju (može biti i gospodarski subjekt, ne obavezno drugo visoko učilište) koje ima razvijenu dobru praksu u nekom segmentu sustava osiguravanja kvalitete. Odlazi se upoznati s tom dobrom praksom i razmišlja o mogućem modelu implementacije u vlastitoj sredini.

Preporuka za AZVO: pri razvoju novih modela vanjskih vrednovanja obratiti pozornost na razvojnu komponentu na način da vrednovanja visokim učilištima ostanu poticajna i izazovna. Koliko je moguće poticati kreativnost i doprinos razvoju pojedinca i društva.

Tijekom prvoga dana skupštine održana je i radionica na kojoj su svi sudionici mogli iznijeti svoje prijedloge o tome koje bi poruke trebalo uputiti ministrima nadležnim za visoko obrazovanje za sljedeću ministarsku konferenciju koja je planirana za proljeće 2018. Među temama o kojima se dosta raspravljalo treba istaknuti i temu koja se odnosi na rad agencija izvan nacionalnih granica i većina se agencija članica ENQA-e slaže kako pri tome treba biti oprezan jer se primjerice može dogoditi da VU iz Registra biraju one agencije koje su jeftinije ili manje zahtjevne što sigurno ne doprinosi kvaliteti. Također, dosta se aktualnom činila i tema koja se odnosi na spajanje agencija u pojedinim državama iz čega je očito da se ti procesi događaju, ali i pri tome treba biti oprezan jer iako spajanje agencija na određeni način jača njihovu ulogu i značaj, može dovesti u pitanje neovisnost. Dosta je razgovora o tematskim analizama kao i o tome trebaju li zemlje postupno s programskih vrednovanja prelaziti na institucionalna te je čak bilo prijedloga da se u tom smislu određene preporuke upute ministrima.

Preporuka za AZVO: Pri izradi prijedloga novog Zakona o kvaliteti biti vrlo oprezan vezano uz otvaranje mogućnosti da naša visoka učilišta za obvezne postupke vrednovanja (reakreditacija) biraju vanjsku agenciju iz Registra. Predlaže se da se za sada takva mogućnost otvori samo za združene studije. Također, vezano za prijetnju o mogućem spajanju AZVO s drugom agencijom isticati objektivnu opasnost da to dovede u pitanje neovisnost rada AZVO kao temeljnog kriterija za članstvo u ENQA-i.

Tijekom prvog dana održana je i vrlo zanimljiva debata o tome trebaju li agencije razvijati modele institucionalne akreditacije ili programske akreditacije. Iz debate je evidentno da svaka od njih ima svoje prednosti, ali i nedostatke. Primjerice, jedna od glavnih prednosti institucionalnih vrednovanja je u tome što jačaju interne kapacitete visokih učilišta za osiguravanje kvalitete svoga rada što je i u skladu s njihovom autonomijom, ali i odgovornošću za osiguravanje kvalitete. Međutim, programska vrednovanja koja mogu puno detaljnije gledati programe i ishode učenja, kako je istaknuto, za sada su još uvijek primjereniji oblik vrednovanja posebice u sustavima gdje je kultura kvalitete tek u ranijim stupnjemima razvoja.

Preporuke za AZVO: Pažljivo razmatrati i razvijati moguće modele razvoja vanjskog osiguravanja kvalitete posebice voditi računa o stupnju razvoja sustava i spremnosti za promjene.

Petak, 27. listopada 2017.

Drugi dan ENQA-ine Generalne skupštine

Tijekom drugog radnog dana uslijedila je rasprava i glasovanje o određenim prijedlozima. Neki od važnijih zaključaka usvojenih na skupštini odnose se na izbor novog predsjednika ENQA-e za naredno mandatno razdoblje, g. Christoph Grolimund-a, direktora švicarske QAA agencije, obnova članstva u ENQA-i za 7 agencija, potvrda pridruženog članstva u ENQA-i za 1 agenciju, izbor tri nova

Donje Svetice 38/5
10000 Zagreb, Hrvatska
T + 385 1 6274 811
F + 385 1 6274 814
E sbeziak@azvo.hr
W www.azvo.hr

člana ENQA-inog Vijeća, usvajanje godišnjeg izvješća o provedenim aktivnostima te plan aktivnosti za 2018. g.

Budući je financijskim planom za 2018. u ukupnoj razlici prihoda i rashoda predviđen minus od 45 000 Eura, ENQA članice su inzistirale da se pronađu dodatni izvori financiranja (npr. projekti) i ne podiže visina trenutne ENQA godišnje članarine.

Donje Svetice 38/5
10000 Zagreb, Hrvatska
T + 385 1 6274 811
F + 385 1 6274 814
E sbezjak@azvo.hr
W www.azvo.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.